

UNA BOSSA DE TARONGES

L'hivernal llum matinal va negant els carres d'Àmsterdam. Al seu apartament l'ambient està carregat d'una densa boira d'enyor. La mancança i la llunyania també traspuen entre els núvols del seu inconscient i arriben aclaparadores per cobrir de nostàlgia la seua quotidianitat.

Una taronja que se li esvara de les mans i roda per terra reviu en ella engrunes corsecades de vivències passades, caliu esmorteït on roman incandescent la vida enyorada, el sabor, l'olor, el color, el sentir de la persona que és, del seu món. Emocions ensordidores que fan cavalcar el seu cor de manera desbocada arrossegant-la de nou a aquell mati on tot va començar.

Tot semblava estar enllestit, bitllets, diners, mòbil, carregadors, temors, inseguretats i molta il·lusió de conèixer món, i esperança de tindre per fi un treball motivador.

- Empar, guarda un lloc i t'emportaràs una bosseta de taronges, allí no valdran res i costaran molts diners.

"Però iaio... que no veus que ací dins no cap res més?" va estar temptada de contestar mentre seia damunt l'atapeïda maleta per tractar de tancar la cremallera. Però quelcom a aquells ulls que la miraven de fit a fit quasi suplicant va detenir la seua resposta.

- Mira perleta, millor porta'm a l'hort-

- No et pot dur com sempre el pare?- va xiuxiuejar la jove.

- Va, vinga no renegues, que hi ha temps per a tot. Així te les enduràs acabadetes de collir.-

Empar va somriure, es coneixien ben bé. Feia ja 15 anys que l'avi Ramon vivia amb ells. Encara hui la jove recordava perfectament aquell matí, quan, davant la solitud immensa a la qual el pas del temps l'havia condemnat, cansat d'acomiar dies i morts, l'avi, va dir adéu per sempre al seu poble. La saleta estava fosca i aclaparadorament silenciosa, la maleta als seus peus, i, assegut, esperava sostenint una bossa de taronges acabadetes de collir.

Amb ell a casa la vida es va omplir de refranys, de paraules oblidades. Van compassar el seu ritme a la seua calma. La saviesa d'aquell home d'un poble menut de la Ribera es va emulsionar amb l'efervescència d'Empar i el seu germà. L'avi va ser un empelt de calma, dolça i assenyada, de tradicions ancestrals que va arrelar amb força a les seues vides urbanites. Saba vella que va capgirar a poc a poc la manera impacient, fútil i egoista d'entendre el món d'aquells dos adolescents.

Ramon, havia viscut una vida callada, que ell no va triar. Tampoc mai va saber que podia somiar ni desitjar-ne cap altra. De la feina a casa i de casa a la mitja fanecada que tenia prop del cementeri. I els diumenges al casino a fer una xarrada mentre els amics "xamelaven". Un món senzill, construït amb silencis i caminar pla, de lluita calmada, d'estima subtil i arrelades amistats. Havia treballat totes les hores del dia per tal de poder donar als seus fills una formació universitària que els obrira camins. Camins pels que van marxar primer els joves i per on va haver de marxar ell, tots fugint d'un poble que esdevenia inexorablement erm.

L'aldarull de la ciutat que fora desperta la trau de les cabòries. Fa ja massa temps que ha arribat ací. I el que al principi va ser una boja i motivant aventura de joventut, havia acabat convertint-se en una mena d'exili forçat al qual l'havia condemnada el seu país que no estava preparat per a una generació de professionals qualificats amb la necessitat de formar-se i créixer. Com ella, molts altres van fugir d'aquell futur que, inexorable, esdevenia erm d'expectatives, lluny de la família, de la terra, del seu poble, del seu món. Lluny

de qui eren. Molts, massa viatges amb mitja maleta plena d'aquelles taronges que acurtaven la distància, que la portaven sempre a casa.

L'aroma agredolç que nega cada racó de l'apartament mentre prepara el suc del desdejuni li pessiga l'ànima ,fent-li recordar aquells nadals de 2019. Fer un lloc a la maleta i anar a la mitja fanecada amb el iaio a collir taronges abans d'acabar les vacances de Nadal havia esdevingut una mena de ritual quasi sagrat. Allí estaven Empar i Ramon al mig dels tarongers Era una bonica i assolellada vesprada d'hivern amb sabor a primavera. Encara el veia, l'avi es va posar les ulleres, a poc a poc es va arromangar i va començar un màgic ritual. S'apropava, s'allunyava, palpejava i, amb solemnitat, respecte, saviesa i rigor, anava triant les més bones, les més llustroses amb cura de no despeçonar-les . «Mira, veus, cal anar espai, si no es queda un forat per on prompte es podrirà» anava triant les més bones, les més llustroses era com si ell sabés que aquelles taronges serien per a la jove més que vitamines per combatre el fred d'Àmsterdam, ell sabia que per a Empar eren el vincle amb la seua llar, amb el seu món, la seua identitat.

Mentre fa un glop Empar somriu en veure la bossa ja mig buida de taronges que omplien d'arrels la seua menuda cuina a Àmsterdam, la ciutat que l'ha acollida. Fa ja quatre anys que una foscor lenta i implacable havia negat el món, capgirant-ho tot. Que havia trencat tots els lligams i que havia separat per sempre l'avi del seu poble. Ramon ja no va poder tornar de tant en tant a aquella mitja fanecada, no va poder fer una ullada als caminals que havien vist les seues primeres passejades, ni al banc rovellat on va sentir la dolçor intangible del primer amor, ni a les places que el contemplaven, ara òrfenes de vida, on havia jugat, ni de les terres que havia llaurat i així com les taronges mal collides Ramon, havia quedat despeçonat i, malgrat que el metge va dir que havia estat el virus, per aquell buit va entrar l'enyor i la melangia que Empar sabia eren els que se l'havien emportat.

Ara cada Nadal Empar travessa soles les restes mortals del poble de Ramon, carrers buidats, magatzems devorats per la competència internacional,

horts llançats a perdre “perquè mentre en Àmsterdam les taronges són un tresor, ací mante, ací es paguen a quatre gallets”, podia sentir l’avi remugant, “No paga la pena ni l’esforç de collir-les”. I en arribar a la mitja fanecada prop del cementeri Empar, any rere any, s’arromanga i comença el màgic ritual. S’apropa, s’allunya, palpeja i, amb solemnitat, respecte, saviesa i rigor, com havia après de l’avi Ramon, va triant les més bones, les més il·lustres amb cura de no despeçonar-les.

I és que aquests fruits contenen, per a ella, tots els ulls que l’han mirada. La llengua de sa casa, i la que la va ensenyar a estimar, la música que la va bressolar, els consells que va acceptar i els que es va negar a escoltar. Les rialles amb els amics, els pares i la seua forma d’estimar.

Gràcies a l’avi, aquelles taronges es van convertir ja feia molts anys en la seua manera de combatre l’altra pandèmia, que despeçonava lligams familiars i separava amistats,